

**МІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
АСОЦІАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ ПРИВАТНОЇ
ФОРМИ ВЛАСНОСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

УКРАЇНА ХХІ СТОЛІТТЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

**Матеріали XXIV Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених до 32-річниці заснування
Європейського університету
12 жовтня 2023р.**

Київ 2023

Україна XXI століття: тенденції та перспективи розвитку: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 12 жовтня 2023 р. / Редкол.: О.І. Тимошенко та ін. Київ: Видавництво Європейського університету, 2023. 165 с.

Збірник містить матеріали XXIV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених до 32-річниці заснування Європейського університету що відбулася 12 жовтня 2023р.

Матеріали друкуються в авторській редакції

© Європейський університет, 2023

Редакційна колегія:

Голова оргкомітету – Тимошенко О. І., д.філос.н., професор, Голова Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності, ректор Європейського університету.

Заступники голови оргкомітету:

Тимошенко А. О. – д.е.н., доцент, проректор з фінансово-економічних питань Європейського університету;

Гудзь Ю. Ф. – д.е.н, доцент, проректор з наукової роботи Європейського університету;

Ягодзінський С. М. – д.філос.н., професор, проректор з навчально-методичної роботи Європейського університету;

Члени оргкомітету:

Старіш О. Г. – д. політ. н., професор, професор кафедри Європейського університету;

Хоменко О. О. – к.і.н., доцент, завідувач кафедри інформаційної, бібліотечної, архівної справи та соціально-політичних дисциплін Європейського університету;

Яровий Р. О. – к. т. н., доцент декан факультету інформаційних систем та технологій

Цимбал П. В. – д.юрид.н., проф., заслужений юрист України, завідувач кафедри права;

Атаманська С. С. – Голова ради молодих вчених, к.іст.н., доцент кафедри інформаційної бібліотечної, архівної справи та соціально-політичних і гуманітарних дисциплін Європейського університету;

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В УКРАЇНІ ХХІ СТ.

Хоменко О. О.

*кандидат історичних наук, завідувач кафедри
інформаційної, бібліотечної, архівної справи
та соціально-політичних і гуманітарних дисциплін
ПВНЗ «Європейський університет»*

Модернізація української освіти в ХХІ столітті, а особливо в сучасних умовах війни з Російською Федерацією, має надважливе значення у формуванні освітнього європейського простору. Безперечно, що на ці процеси впливає і прогноз еволюції світової освіти, встановлення сучасних і перспективних тенденцій розвитку освіти в окремих країнах, в геополітичних регіонах та в глобальному масштабі загалом.

Сучасним тенденціям розвитку освіти присвячена значна кількість робіт вітчизняних і зарубіжних авторів. Питання формування європейського освітнього простору вивчають і аналізують науковці постійно відповідно до вектору змін в політичній та освітній сфері. Варто виділити дослідження Артьомова І. та Ващука О. (Артьомов І., Ващук О. 2011), Пуховської Л. (Пуховська Л. 2003), Є. Хана (Хан Є., 2018), Січкаренко Г. (Січкаренко, 2009) та ін.

Зокрема, дослідниця Пуховська Л. зазначає, що в історіографії питання освітнього простору обґрунтовуються різні тенденції, серед яких можна виділити наступні: поширення і зміцнення явищ інтернаціоналізації та глобалізації економіки; поява міцних наднаціональних економічних і політичних структур, що стали самоорганізованими системами; перехід від ієрархічних структур до мережових тобто формування мережевого образу світу в економічному, політичному та інформаційному аспектах; створення міжнародних правових актів глобального характеру, які стають орієнтирами для співтовариства націй; формування єдиної світової інфосфери (інформаційної оболонки Землі) з використанням новітніх інформаційних технологій. Людство продовжує закладати фундамент міжнародної інформаційної магістральної системи, вектор руху якої спрямований до єдиної інформаційної мережі; визнання ролі особистості і потенційної загрози забуття її унікального характеру, її призначення щодо вибору своєї долі і реалізації всіх наявних можливостей через використання багатств і традицій власної культури; усвідомлення глобальних гуманітарних проблем, у вирішенні яких освіті відводиться провідна роль; виявлення соціальної, у тому числі академічної, мобільності тощо [1, с. 16].

Україна – це невід’ємне геополітичне утворення на європейському

континенті, що є частиною загальної системи європейських глобальних зв'язків і відносин. У процесі реформування системи вищої освіти наша держава пройшла значний шлях для переходу на європейські освітні стандарти та цінності.

Основоположним документом, який має забезпечувати ефективний та дієвий інструмент фіксації української системи вищої освіти на європейські освітні стандарти, залишається Закон України «Про вищу освіту», який містить норми та положення, які не лише модернізують українську вищу освіту згідно європейських норм, а і прискорюють процес повної інтеграції України до європейського освітнього простору [4, с. 37-38].

В умовах воєнного стану питання інтеграції української освіти до європейського простору стає все більш актуальним. У 2023 році Міністерство освіти і науки України, Офіс підтримки вченого та Фонд Президента України з підтримки освіти, науки та спорту проводять важливу роботу популяризації серед науковців, дипломатів, здобувачів вищої освіти, представників громадських організацій щодо візуалізації українських студій в славістиці [5].

Сьогодні для кожного українця суттєвим інструментом боротьби в інформаційному просторі проти російського пропагандистського викладення фактів – є усвідомлення значення всестороннього висвітлення тенденцій розвитку україністики та зміни парадигми славістичних студій у світі. Адже українці стоять перед наявними викликами важливих змін в державі, значенні ролі нашої держави на світовій арені, що в свою чергу вже сьогодні призводить до актуалізації українського наративу, розуміння значення бренду та іміджу України у світовому просторі.

Таким чином формування освітнього європейського простору серед українців має бути сформованим ще на ранньому етапі розвитку особистості, насамперед в сім'ї, далі в закладах дошкільної та загальної середньої освіти і осмислено закріпитись в закладах фахової та вищої освіти. Усвідомлення своєї ідентичності та своє місце у генеруванні нації є одним із чинників формування української інтелігенції, місія якої є породжувати та закріплювати духовно-моральні цінності цивілізованої людини, що безперечно призведе і до переосмислення ролі українців у світі. Всі ці чинники допоможуть українській нації стати повноправним співавтором у процесі державотворення нової України XXI ст.

Список використаних джерел

1. *Артьомов І.В., Ващук О.М.* А Концептуальні та правові основи формування Європейського освітнього простору: Навчальний посібник / за ред. Ф.Г. Ващука, В. І.Лугового. – Ужгород: ЗакДУ, 2011. – 486 с. – (Серія «Євроінтеграція: український вимір»; Вип. 17) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/3718> - Дата звернення 05.10.2023.
2. *Пуховська, Л. П.* «Перспективи формування світового освітнього простору в XXI столітті». Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка 13 (2003): 16-18 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

3. <http://eprints.zu.edu.ua/173/1/03plpops.pdf> - Дата звернення 01.10.2023.
4. Січкаренко Г. Г. Трансформація вищої освіти в незалежній Україні: Монографія / Г. Січкаренко. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. – 362 с.
5. Хан Є. Адаптація українського законодавства до європейських норм у процесі входження до спільного європейського освітнього простору // Європейські історичні студії. – 2018. – № 10– С. 30-49 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eustudies.history.knu.ua/uk/yevgen-han-adaptatsiya-ukrayinskogo-zakonodavstva-do-yevropejskyh-norm-u-protsesi-vhodzhennya-do-spilnogo-yevropejskogo-osvitnogo-prostoru/> - Дата звернення 06.10.2023.
6. Міжнародні веб-доповіді стратегічної сесії «Українські студії в славістиці: візуалізація». Київ, Україна, 2023.

ДЕРУСИФІКАЦІЯ ЯК ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС

Старіш О. Г.

*доктор політичних наук, професор кафедри
інформаційної, бібліотечної, архівної справи
та соціально-політичних і гуманітарних дисциплін
ПВНЗ «Європейського університету»*

Кожен з дитинства знає: як корабель назветься, так корабель і попливе. Саме за цим принципом, як одним з базових алгоритмів, діє російська пропаганда – сьогодні на підміні понять базується не тільки система пропаганди, але практично уся історія Московії. Хоча, скоріше, навпаки: саме вкрадена і/або перекручена історія географічного співіснування України та Росії і є фундаментальним підґрунтям перманентної інформаційної війни й найагресивніших її фаз – спеціальних інформаційних операцій та інформаційних війн.

Відповідно, кожному більш менш історично значущому подію на окупованих російською імперією землях обґрунтовано розглядати саме крізь суть певного терміну і, як наслідок, явища, яке за допомогою відповідних слів описує російська історія. Особливо варто звернути увагу на той факт, що чи не єдиний російський історик, який обслуговував політичний режим Москви, спромігся, хай і опосередковано, назвати речі своїм ім'ям. Йдеться про головного редактора багатотомника «История государства российского» Миколу Карамзіна, який навіть у вступі до свого видання відверто вказав: «Естественно, наша история не обошлась без примеса лжи». Так, так, так – того самого Карамзіна, якого російські науковці в тлумачних словниках називають «реформатором літературного русского языка». Правда, як пояснити той факт, що ці ж дослідники називають афроросіянина Пушкіна «творцом літературного русского языка», хоча він народився після реформи літературного руского языка Карамзіна...

Відповідно, вкотре не лише перед письменниками і журналістами, не кажучи